

РЕШЕНИЕ

№ 5641

гр. София, 07.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 29.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ева Пелова

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **8824** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. Ж. Д. и М. Й. Д., чрез адв. Д., срещу отказ, обективиран в писмо № РОК21-ГР94-392/3/28.05.2021г. на кмета на район „О. купел“ – Столична община, да се изплатят средства от държавния бюджет за компенсиране разходите за отглеждане и обучение на С. Р. Д..

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ, като издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, материалноправните разпоредби и целта на закона. В жалбата са изложени съображения, че съгласно чл.1 от Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места /Наредбата/, се уреждат условията и редът за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато децата не са приети в държавни или общински детски градини и училища поради липса на места за предучилищно образование в тях, като детето С. Д. към момента на изследваните в оспорения отказ факти – 11.05.2019г. и 25.05.2019г. е бил на две години и не попада в обхвата на горепосочения нормативен текст. Сочи се, че с чл.3, ал.1, т.1 и чл.8, ал.1 от Наредбата се определя реда на прилагането ѝ – за

съответната /всяка/ учебна година, като с пар.2 от ПЗР се определя първоначалния обхват – учебната 2020/2021г., но не и предходната – 2019/2020г. Прави се искане за отмяна на оспорения отказ, претендират се разноски.

Ответникът – кмета на район „О. купел“ – Столична община, не изпраща процесуален представител и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща процесуален представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Оспорващите са родители на С. Р. Д., [дата на раждане]

На 25.05.2019г. детето било класирано в ДГ №84 „Д.“ / с яслени групи/, възрастова група 2017, на 11.05.2019г. било класирано в ДГ № 44 „К.“ / яслени групи/, възрастова група 2017г.

Със заявление вх. № 468/06.06.2019г. до директора на ДГ“Д.“ № 84, [населено място], жалб. М. Д. изявила желание детето да не бъде записано в детското заведение, класирано на 25.05.2019г., поради неизрядни документи.

По повод запитване от ОДЗ 84, за С. Д., относно това, че е класиран в детското заведение по точки с хронични заболявания, но няма ТЕЛК решение, а само протокол, поради което отказали записване и родителите подали заявление за отписване, за да може да запази 3 точки за следващо класиране, трябва ли да се откаже записването или да остане като незаписано дете, на 06.06.2019г. ИСОДЗ отговорили, че трябва да откажат записването, за да не бъде наложена санкция на детето.

Със Заповед № РД09-695/16.03.2021г. министъра на образованието и науката определил среден месечен размер на средствата от държавния бюджет за издръжката на едно дете в предучилищното образование в общинските и държавни детски градини и училища за 2021г., а в т.3 от същата било определено, че месечния размер на средствата за компенсиране на разходите на родителите за едно дете, изплащани при условията и реда на Наредбата не може да надвишава размера по т.1.

Към 15.05.2020г. и 17.05.2021г съгласно съобщения от Информационната система за обслужване на детските градини /ИСОДЗ/ С. Д. не е бил класиран в общинско детско заведение на територията на Столична община.

На 15.06.2020г. бил подписан договор за обучение със [фирма], представляван от В.З. – управител на Частна детска градина и ясла „Слънчева усмивка“, където детето било записано да посещава заведението по основен режим, считано от 15.06.2020г., с такса от 620 лева на месец. Таксата била заплатена за м.юли, м.август, м. септември, м.октомври, м.ноември, м.декември 2020г., м.януари, м. февруари, м.март, м.април, м.май, м.юни, м.юли, м. август 2021г.

Със заявление № РОК21-ГР94-392/16.04.2021г., адресирано до кмета на район „О. купел“ - СО, жалб. Р. Д. поискал за учебната 2020/2021г. да му бъдат изплатени компенсации за извършваните от него разходи по обучението и отглеждането на детето С. Д..

По повод заявлението е издаден оспорения отказ, обективиран в писмо № РОК21-ГР94-392/1/28.05.2021г. на кмета на район „О. купел“ - СО, да се изплатят средства от държавния бюджет за компенсиране разходите за отглеждане и обучение на С. Д., по съображения, че не са налице основанията за плащане на компенсации съгласно изискването на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата, тъй като след извършена

проверка в ИСОДЗ е установено, че детето на 11.05.2019г. е било класирано в ДГ № 44 „К.“ / с яслени групи/, след което на 25.05.2019г. е било класирано и в ДГ № 84 „Д.“ / с яслени групи/ и в тази връзка не са налице условията на чл.3 от Наредбата за компенсиране на разходите.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Оспореното писмо по съществото си съставлява произнасяне по заявлението на жалб. Д. с отказ да се изплатят средства от държавния бюджет за компенсиране разходите за отглеждане и обучение на С. Д.. Доколкото е налице изрично волеизявление на административен орган, което е с неблагоприятен характер за жалбоподателя, то е налице правен интерес да обжалва акта. Оспореното писмо съдържа властническо волеизявление - отказ за изплащане средства за компенсиране разходи. Предвид горното и с оглед разпоредбата на чл. 140 АПК жалбата е процесуално ДОПУСТИМА, подадена от активно легитимирано лице с правен интерес против акт подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност, а разгледана по същество, е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно разпоредбата на чл.168 от АПК, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, като проверява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби при издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва закона.

Съдът приема, че оспореният в настоящото производство акт е издаден от компетентен административен орган - чл.10, ал.2 от Наредбата. Актът е издаден в предписаната от закона форма, като съдържа фактически и правни основания за негово издаване, мотивиран е в достатъчна степен, позволяващ на адресата да разбере какви са причините, поради които се отказва компенсиране на разходите и при издаването му не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които да бъдат определени като съществени.

Съгласно чл. 283, ал. 12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/, държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по местоживее на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал. 15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал. 12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В изпълнение на посочената разпоредба с ПМС № 76/05.03.2021 г. е приета Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр. 20/09.03.2021 г.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени следните условия:

детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в

целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година;

детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище;

общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район;

за съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна, полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище;

ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране;

родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението, по реда на тази наредба.

На компенсиране със средства от държавния бюджет, според чл. 4 от Наредбата, подлежат направените от родителите по чл. 3 разходи, пряко свързани с отглеждане и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими, според ал. 2 на с. р., са разходи за заплащане на такси за обучение по договори за обучение, сключени с частна детска градина или частно училище при условието на чл. 3, ал. 1, т. 5; разходи за заплащане на такса по договори за отглеждане и обучение, сключени с лица, регистрирани като търговци, или с юридически лица с нестопанска цел, предоставящи организирани услуги за деца; разходи за заплащане на възнаграждения по договори за обучение, сключени с физически лица; разходи за отглеждане на детето в размер 20 на сто от разходите по т. 3. Разходите за заплащане на такси по договори за обучение по чл. 4, ал. 2, т. 1, сключени с частна детска градина или частно училище, се удостоверяват с договор за обучение между родителя и частната детска градина или училище и платежен документ за извършено плащане на таксата за обучение за съответния месец - фактура и платежно нареждане или фискален бон.

Според чл.8, ал. 3 на Наредбата общината извършва проверка за наличието на условията на чл. 3 към датата на подаване на заявлението и уведомява родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл. 3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – ал. 4.

За изплащане на компенсации родителите по чл. 8, ал. 3 /тези, които са подали заявление и според общината имат право на компенсации/ подават искане в общината по настоящия адрес на детето /чл. 9, ал. 1 от Наредбата/. Искането се подава до пето число на месец ноември - за периода 15 септември - 31 октомври, и до пето число на месеците: януари - за периода 1 ноември - 31 декември на предходната година, март,

май, юли и октомври на текущата година - съответно за периодите 1 януари - 28 февруари, 1 март - 30 април, 1 май - 30 юни и 1 юли - 14 септември. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 6, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка / ал. 2 и ал. 3 на чл. 9 от наредбата/.

Общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 2, 4 и 6, извършва проверка на подадените документи съгласно изискванията на чл. 4 - 8 и на допустимостта на разходите – чл. 10, ал. 1. Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи – ал. 2. Размерът на компенсацията за допустимите разходи се определя за всеки месец поотделно на базата на действително извършените от родителя месечни разходи, удостоверени с документите по чл. 5, 6 и 7, но не повече от размера по чл. 2, ал. 1.

Според § 2, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на Наредбата за учебната 2020/2021 г. със средства от държавния бюджет при условията и по реда на тази наредба се компенсират разходите на родителите, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им за периода от 01.01.2021 г. до 14.09.2021 г. В ал. 2 на § 2 е регламентирано, че заявлението по чл. 8, ал. 1 (за компенсиране на разходите) за учебната 2020/2021 г. се подава до 30 април 2021 г. С приетите по делото писмени доказателства безспорно се установява, че на 16.04.2021 г. – в срока по § 2, ал. 2 ПЗР от Наредбата, жалб. Р. Д. е сезирал кмета на район „О. купел“, с искане да му бъдат изплатени компенсации за учебната 2020/2021 г. за извършените разходи за обучението и отглеждането на сина му С. Д., за учебната 2020/2021г., като приложил договора за обучение с ЧДГ и ясла „Слънчева усмивка“ и копия от горепосочените платежни нареждания за извършените плащания към ЧДГ. Видно от материалите по делото е, че за учебната 2019г., когато детето е било на две години, е било класирано в яслените групи на ДГ №44 „К.“ и ДГ № 84 „Д.“, безспорно е също така, че С. Д. не е бил класиран в общинско детско заведение на територията на Столична община за учебната 2020/2021г., към който момент е бил навършил три годишна възраст, и от когато, съгласно чл.1 от Наредбата възниква момента за компенсиране на разходите на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато децата не са приети в държавни или общински детски градини и училища поради липса на места за предучилищно образование в тях. От приетата и неоспорена история в ИСОДЗ се установява, че детето е кандидатствало и не е било класирано за прием в държавна или общинска детска градина за учебната 2020/2021 г., поради което неправилно административния орган в оспорения отказ се е позовал на обстоятелството, че С. Д. е бил класиран в яслените групи на ДГ „К.“ и ДГ“Д.“ на 11.05.2019г., съответно 25.05.2019г. и това е основание за издаване на обжалвания административен акт. Видно от материалите по делото, детето не е било класирано в детско общинско заведение за учебната 2020/2021г.

Въз основа на изложените аргументи жалбата се явява основателна, а оспорения отказ като незаконосъобразен следва да бъде отменен и преписката изпратена на кмета на „О. купел“ – СО за произнасяне съгласно посоченото в настоящото решение.

Жалбата в частта, съдържаща искане да бъде постановено изплащане на обезщетение за периода от 01.11.2021 г. до 14.09.2021 г. на жалб. Р. Ж. Д. и М. Й. Д. от страна на Столична община, в размер на 2619 лева от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от тях като родители за отглеждането и обучението на тригодишното дете С. Р. Д., който за учебната 2020/2021г. не е бил приет в държавна или общинска детска градина в район „О. купел“ на Столична община поради липса на свободни места, следва да се отдели от настоящото производство и да се докладва на Председателя на Административен съд София-град за образуване на отделно производство.

С оглед изхода на спора и на основание чл.143 от АПК на жалбоподателя се дължат разноски, съгласно представен списък, които следва да бъдат възложени в тежест на Столична община.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ, обективизиран в писмо № РОК21-ГР94-392/3/28.05.2021г. на кмета на район „О. купел“ – Столична община, да се изплатят средства от държавния бюджет за компенсиране разходите за отглеждане и обучение на С. Р. Д..

ИЗПРАЩА преписката на кмета на район „О. купел“ – Столична община, за произнасяне в едноседмичен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ДА СЕ ИЗГОТВИ СЛУЖЕБНО препис от жалбата и доказателствата по делото, които да се докладват на Председателя на Административен съд София-град за образуване на ново производство по жалбата в частта ѝ, съдържаща искане да бъде постановено изплащане на обезщетение за периода от 01.11.2021 г. до 14.09.2021 г. на жалб. Р. Ж. Д. и М. Й. Д. от страна на Столична община, в размер на 2619 лева от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от тях като родители за отглеждането и обучението на тригодишното дете С. Р. Д., който за учебната 2020/2021г. не е бил приет в държавна или общинска детска градина в район „О. купел“ на Столична община поради липса на свободни места.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Р. Ж. Д. и М. Й. Д. сумата от 425 лева, представляващи разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ да се връчат на страните.

СЪДИЯ: